

UUODEN 2024 TALOUSARVION KEHYS**1. Talousarvion valmistelu ja päätöksenteko**

Satakunnan koulutuskuntayhtymän perussopimuksen mukaan alustava taloussuunnitelma on toimitettava jäsenkunnille lokakuun loppuun mennessä ja hyväksyty taloussuunnitelma marraskuun loppuun mennessä. Taloussuunnitelmaa valmisteltaessa jäsenkunnille on varattava tilaisuus esityksen tekemiseen kuntayhtymän toiminnan kehittämiseksi.

Kuntayhtymän talousarvion laadinta aloitetaan talousarviokehityksen valmistelulla. Yhtymähallituksen hyväksyttyä talousarviokehityksen se lähetetään kuntayhtymän jäsenkunnille tiedoksi ja samalla kunnille varataan tilaisuus esityksen tekemiseen kuntayhtymän toiminnan kehittämiseksi.

Talousarviokehityksen perusteena ovat

- kuntayhtymän strategia (<https://sataedu.fi/sataedu/arvot-ja-strategia/>)
- kuluvan vuoden talousarvio
- edellisen vuoden tilinpäätös
- koulutustarjonta 2024 (liite)

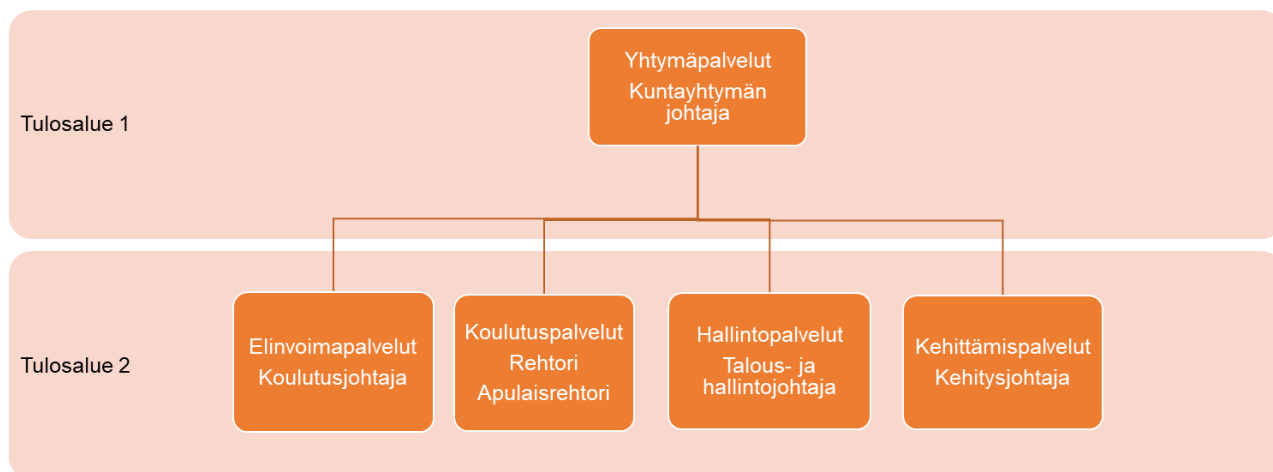
Kehys muodostaa perustan talousarvion ja taloussuunnitelman 2024–2026 varsinaiselle valmistelutyölle.

2. Kuntayhtymän tehtävät

Kuntayhtymän tehtävänä on perussopimuksen mukaan järjestää lakisääteistä ammatillista koulutusta sekä sitä tukevaa muuta koulutus-, kurssi- ja palvelutoimintaa.

Tehtäviensä toteuttamista varten kuntayhtymä ylläpitää koulutuspisteitä Harjavallassa, Huittisissa, Kankaanpäässä, Kokemäellä, Nakkilassa ja Ulvilassa ja omistaa, vuokraa ja hallitsee tehtävässään tarvittavia kiinteistöjä ja toimitiloja. Koulutustoimintaa järjestetään lisäksi tarvittaessa muissa jäsenkunnissa ja yhteistoimintakunnissa. Satakunnan koulutuskuntayhtymä omistaa Sataedu Oy:n. Sataedu Oy tarjoaa koulutuspalveluita työelämälle markkinaehtoisessa toiminnassa.

Koko kuntayhtymän toimintaa johtaa yhtymäkokouksen ja yhtymähallituksen alaisena kuntayhtymän johtaja. Tulosalueen T2 toimintoja johtaa organisaation mukaisesti rehtori, apulaisrehtori, kehitysjohtaja, koulutusjohtaja ja talous- ja hallintojohtaja.

3. Talousarviokehityksen tausta

Talouden tilanne on muuttunut nopeasti Euroopassa ja Suomessa, Suomen Pankin ennusteen mukaan Suomi taantumassa vuonna 2023, talouskasvu on nolilla vuonna 2024 ja vuonna 2025 talous kääntyy heikkoon kasvuun. Erityisen voimakkaasti talouden heikko kehitysmuutos koettelee rakennusala. Ammatillisen koulutuksen keskeiset tehtävät ovat nostaa ammatillista osaamista, kehittää työelämää ja edistää työllisyyttä.

Sataedussa työllisten osuus valmistuneista on noin prosentin alapuolella valtakunnallista osuutta. Työllistymisen merkitys on aivan keskeinen, työllistyminen on inhimilliseltä kannalta erittäin hyvä asia valmistuvalle. Elinkeinoelämän kannalta osaavan työvoiman saaminen ja olemassa olevan henkilöstön osaamisen varmistaminen ja nostaminen ovat keskeisiä asioita. Sataedun kannalta työllistyminen on yksi osa rahoitusta. Valmistuvien työllistymisasteen nosto oli Sataedun läpileikkaavaa teema vuonna 2023, sama teema jatkuu vuonna 2024. Yhteishaussa olevan koulutustarjonnan osalta merkittävin muutos on autoalan koulutuksen sisäänoton vähentäminen kolmanneksella pitämällä välivuosi sisäänotossa Kankaanpäässä, jatkossa välivuosi sisäänotossa on myös Kokemäellä ja Ulvilassa. Sataedun opiskelijamäärästä noin kolmannes on yhteishaun kautta tulleita ja kaksi kolmannesta on jatkuvan haun kautta tulleita.

Keväällä käytyjen eduskuntavaalien jälkeen muodostettiin neljän puolueen Orpon hallitus. Vuoden 2024 budjetti on Orpon hallituksen ensimmäinen. Ammatillisen koulutuksen osalta hallitusohjelma vaikuttaa valtaosin hyvältä, rahoitustaso hallituskaudella näyttää hyvältä, rakenteelliset uudistukset ovat pääosin odotettuja ja oikean suuntaisia. Muutama keskeinen nosto hallitusohjelmasta:

- Ammatillinen koulutus on keskeisessä roolissa myös TE2024-uudistuksessa erityisesti osaamisen päivittämisessä.
- Koulutuksen keskeyttämisestä toisella asteella vähennetään määrätietoisesti.
- Hallitus uudistaa ammatillisen koulutuksen rahoitusmallia
- Hallitus uudistaa ammatillisen koulutuksen rahoitusmallia
- Ammatillisen koulutuksen ja elinkeinoelämän yhteistyötä vahvistetaan
- Hallitus turvaa riittävän lähiovetuksen määrän

TE24 uudistus tuo Satakuntaan eteläisen ja pohjoisen työvoima-alueen. Sataedu on mukana valmisteluryhmissä. Kunnilla on paljon toiveita ammatillisen koulutuksen kanssa tehtävästä saumattomasta yhteistyöstä. Valmistelu on kesken ja Sataedu pitää erittäin tärkeänä, että ammatillinen koulutus on tulevassa TE-palvelu-uudistuksessa vahvasti mukana, tällä hetkellä erityinen huoli on järjestelyissä, joissa ammatillinen koulutus on mukana myös rahoituksellisesti.

Satakunnan koulutuskuntayhtymä uudisti organisaatiotaan vastatakseen paremmin elinkeinoelämän ja kuntien elinvoimatarpeeseen. Sataedussa on koottu elinvoimapalveluiden alle toimintoja, joilla edistetään koulutuksen keinoin Satakunnan elinvoimaisuutta, veto- ja pitovoimaa, monikulttuurista työelämää ja kansainvälistymistä. TE-palvelu-uudistukseen liittyvä yhteistyö kuntien ja muiden keskeisten toimijoiden kanssa sekä työperusteiseen maahanmuuttoon liittyvien palveluiden kehittäminen ovat keskeisessä roolissa. Satakunnan koulutuskuntayhtymä omistama Sataedu Oy tarjoaa koulutuspalveluita työelämälle markkinaehtoisessa koulutuksessa. Vuoden 2024 aikana valmistelemme uuden strategian vuosille 2025-2028.

Koulutuspalvelut kohtaa merkittävästi viime vuosina muuttuneen tilanteen, ohjauksen tarve on kasvanut viime vuosina merkittävästi, ohjauksen tarpeen määrän kasvu kiihtyi koronan aikana eikä se ole vähentynyt. Peruskoulun oppilaista sai tehostettua tai erityistä tukea vuonna 2022. Sataedussa on noin tällä hetkellä noin 400 erityisopiskelijaa. Satakunnassa toimivat pystyvät vastaamaan vaativan erityisen tuen tarpeeseen vai pieneltä osin. Tuen tarve ammatillisessa koulutuksessa on erittäin voimakas ja siihen on äärimmäisen vaikea vastata kaikilta osin.

Kestävä kehitys on osa jokaisen sataedulaisen arkea ja osaamista, niin henkilöstön kuin opiskelijoidenkin osalta. Sataedussa tehtävä kestävä kehityksen työ palvelee alueen työpaikkoja sekä opiskelijoiden vahvistuvan osaamisen kautta että tuottamalla suoraan työelämälle osaamista. Kestävä tulevaisuus Sataedu –vastuullisuusohjelma rakentaa organisaation kestävä opetusta, toimintakulttuuria ja johtamista, sekä vahvistaa henkilöstön kestävä kehityksen osaamista. Sataedussa myös toteutetaan vuosittainen hiilijalanjälkilaskenta GHG-protokollan mukaisella laskentatyökalulla, ja tuloksista raportoidaan sidosryhmille.

4. Toiminnalliset tavoitteet vuodelle 2024

Varsinaisessa talousarviossa esitellään tavoitteet monipuolisemmin, talousarvion kehukseen on koottu tulosalueittain keskeiset tavoitteet, joille on jäsenkunnille ja niissä toimiville yrityksille eniten vaikuttavuutta.

T2 Koulutuspalvelut ja Elinvoimapaalvelut						
	2020	2023	2022	2023 TA	2024 TA	
Toteutunut opiskelijavuosimäärä	2515	2428	2404	2480	2450	
Yhteishaun kautta tulevat opiskelijat	439	365	346	420	409	
Jatkuvan haun kautta tulevien opiskelijoiden osuus toteutuneista opiskelijavuosista		60 %	70 %	70 %	70 %	
Suoritettujen tutkintojen lukumäärä	903	1557	1150	1250	1350	

Tavoitteet Koulutuspalvelut:

- Tehdään ohjelma valmistumisen ja työllistymisen tueksi.
- Pedagoginen käsikirja ja pedagogiset tavoitteet päivitetään strategia kauden loppuun.
- Vahvistetaan työelämän kanssa tehtävää yhteistyötä työllistymisen tukemiseksi.
- Toteutetaan hallitusti ja suunnitellusti käytössä olevien ja käytettyjen opiskelijavuosien tasapaino työllisyyttä korostaen.
- Työllistymisen nostaminen ensisijaiseksi tavoitteeksi koulutustarjonnasta päätettäessä.

Tavoitteet Elinvoimapaalvelut:

- Toteutetaan kuntien kanssa tiivistä yhteistyötä TE-uudistuksessa ja uusien toimintamallien kehittämistä työllistymisen edistämiseksi.
- Selvitetään Sataedun toiminta-alueen erityisesti vienti- ja teollisuusyritysten tarpeita ammatillisen koulutuksen osalta
- Kehitetään koulutusliiketoiminnan ratkaisumalleja yhteistyökumppaniemme rekrytointiin ja henkilöstön osaamisen kehittämiseen

T2 Hallintopalvelut

Tavoitteet:

- Jatketaan kiinteistöstrategian toteuttamista tarkempien toimipaikkakohtaisten suunnitelmien kautta
- Siirrytään sähköiseen arkistointiin ja tehokkaampaan sisäiseen tiedonohjaukseen tiedonhallintaprojektin valmistumisen myötä

T2 Kehittämispalvelut

Tavoitteet:

- Lisätään kestävästä työelämästä ja vihreän siirtymän edellyttävää osaamista alueella
- Vahvistetaan vaikuttavaa ja kestävästä hanketoimintaa

5. Taloudelliset tavoitteet vuodelle 2024

Satakunnan koulutuskuntayhtymän perussopimuksen 21 §:ssä on määrätty kuntayhtymän toiminnan rahoitusperiaatteet. Sen mukaan kuntayhtymän on sopeutettava käyttötalous- ja tuloslaskelmaosan menot valtionrahoituksen ja kuntayhtymän omien tulojen tasolle. Tilikauden tulos siirretään kuntayhtymän omaan vapaaseen pääomaan.

5.1 Ammatillisen koulutuksen rahoitusmalli

Ammatillisen koulutuksen järjestäjälle myönnetään laskennallisesti perusrahoitusta, suoritusrahoitusta ja vaikuttavuusrahoitusta kunkin rahoitusosuuden euromäärästä se osuus, joka vastaa koulutuksen järjestäjän suoritteiden suhteellista osuutta kyseisen rahoitusosuuden kaikkien koulutuksen järjestäjien suoritteista.

Koulutuksen järjestäjän osuus perusrahoituksessa perustuu ministeriön koulutuksen järjestäjälle asettamiin tavoitteellisiin opiskelijavuosiin, suoritusrahoituksessa suoritettuihin tutkintoihin ja tutkinnon osien osaamispisteisiin sekä vaikuttavuusrahoituksessa opiskelijoiden työllistymiseen ja jatko-opintoihin siirtymiseen sekä opiskelija- ja työelämäpalautteeseen. Laskennallisen rahoituksen lisäksi koulutuksen järjestäjät voivat hakemuksesta saada strategiarahoitusta, jota ministeriö myöntää harkintaan perustuen.

Rahoitusjärjestelmässä otetaan huomioon keskeiset koulutuksen kustannuksiin vaikuttavat tekijät, kuten tutkintokohtaiset kustannuserot, eri tutkintotyytit, koulutuksen toteuttamismuodot, erityinen tuki ja majoitus, työvoimakoulutus, oppimisvalmiuksia tukevat opinnot ja henkilöstökoulutus, painottamalla rahoituksen perusteena käytettäviä suorittemääriä erilaisilla kustannuserot huomioivilla kertoimilla.

Lisäksi rahoitusjärjestelmässä otetaan huomioon ammatillisen koulutuksen tavoitteet. Suoritus- ja vaikuttavuusrahoituksella sekä niiden laskennassa käytetyillä kertoimilla pyritään ohjaamaan ja kannustamaan koulutuksen järjestäjiä suuntaamaan toimintaa osaamistarpeita vastaavaksi sekä tehostamaan opintoprosesseja. Suoritus- ja vaikuttavuusrahoituksessa käytetyillä kertoimilla painotetaan esimerkiksi vailla perusasteen jälkeistä tutkintoa olevien opiskelijoiden tutkintoja tai aikaisemmin työttömänä olleiden työllistymistä

Asetus ammatillisen koulutuksen rahoituksesta (1244/2020) on vahvistettu 30.12.2020 ja se astui voimaan 1.1.2021.

5.2 Budjettiesitys vuodelle 2024

Opetus- ja kulttuuriministeriön talousarvioesityksen mukaan ammatillisen koulutuksen valtionrahoitus on vuonna 2024 noin 54 miljoonaa euroa suurempi kuin vuonna 2023 (pl. kuntaosuus). Ammatilliseen koulutukseen rahoitukseen kohdistuvat täysimääräiset indeksikorotukset. Kuitenkin indeksikorotuksen suuruus tarkentuu lopulliseen budjettiin. Rahoituskertoihin ei ole tulossa muutoksia. Hallituksen talousarvioesitystä ei ole vielä käsitelty eduskunnassa, joten lopulliset määrärahat varmistuvat, kun eduskunta on päättänyt talousarviosta.

5.3 Toimintatuotot

Valtionosuudet

Sataedun vuoden 2024 valtionosuusrahoituksen arvioidaan ennakkolaskelmien perusteella säilyvän vuoden 2023 tasolla.

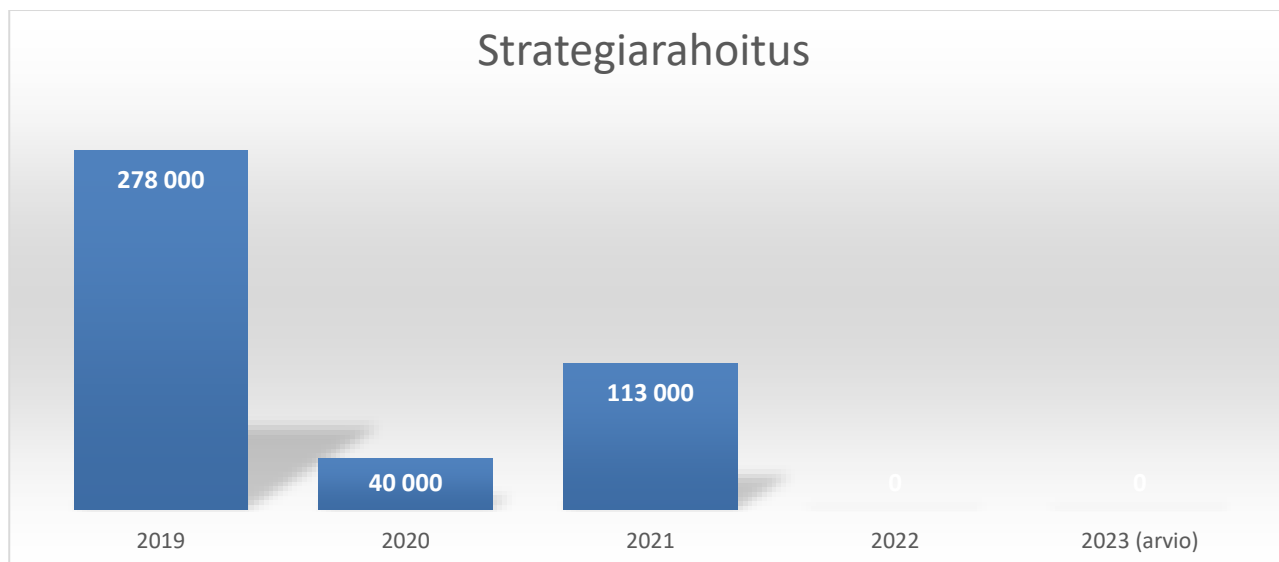
Opiskelijavuosi on yhteismitallinen suorite kaikissa ammatillisen koulutuksen muodoissa. Sataedulle myönnetään **perusrahoitusta** tavoitteellisten opiskelijavuosien mukaisesti. Varainhoitovuoden rahoitusta ei tarkisteta jälkikäteen, vaikka kyseisen varainhoitovuoden toteutunut opiskelijavuosien määrä ei vastaisikaan tavoitteellisten opiskelijavuosien määrää. Tavoitteellisen opiskelijavuosimäärän merkittävät alitukset otetaan kuitenkin huomioon seuraavien varainhoituvuosien tavoitteellisista opiskelijavuosista päätettäessä.

Koulutuksen järjestäjän tavoitteellinen opiskelijavuosimäärä on vähintään järjestämisluvassa ilmoitettu. Sataedun järjestämisluvassa (päätös 14.12.2018, OKM/39/531/2018) opiskelijavuosien vähimmäismäärä on 1814.

Sataedun vuoden 2024 **suoritusrahoituksena** tuleva rahoitus perustuu kustannusryhmän, tutkintotyyppin ja pohjakoulutuksen kertoimilla painotettujen tutkintojen ja tutkinnon osien osuuteen kaikkien järjestäjien vastaavista.

Vuoden 2024 **vaikuttavuusrahoituksesta** myönnetään 70 % opiskelijoiden työllistymisen ja jatko-opintoihin siirtymisen perusteella, 15 % opiskelijapalautteen perusteella ja 15 % työelämäpalautteen perusteella. Työllistymisen ja jatko-opintojen osalta tarkastellaan vuonna 2020 tutkintonsa suorittaneiden tilannetta vuoden 2021 lopussa. Opiskelijapalautteen perusteella jaettavasta vaikuttavuusrahoituksesta neljäsosa myönnetään aloituskyselyn perusteella ja kolme neljäsosaa päättökyselyn perusteella. Tarvittava tietopohja kerätään aina edellisen vuoden perusteella eli vuoden 2024 osalta 1.7.2022–30.6.2023.

Laskennallisen rahoituksen lisäksi koulutuksen järjestäjät voivat hakemuksesta saada strategiarahoitusta, jota ministeriö myöntää harkintaan perustuen. Strategiarahoitusta haetaan erikseen ja myönnetään laskennallisesta rahoituksesta erillisillä päätöksillä varainhoitovuoden kuluessa. Vuonna 2019 Sataedulle myönnettiin strategiarahoitusta 278 000 euroa. Vuonna 2020 Sataedun strategiarahoituksen määrä oli 40 000 euroa ja vuonna 2021 113 000 euroa.

5.4 Toimintakulut

Kuntayhtymän toimintakulut ovat kehyksessä 27,1 miljoonaa euroa. Henkilöstökulut muodostavat kuntayhtymän toimintakuluista hieman alle 70 %.

Vuoden 2022 lopussa palvelussuhteessa oli 308 henkilöä (vuonna 2021: 321 hlöä, vuonna 2020: 321 hlöä). Vakinaista henkilöstöä oli 224 henkilöä (vuonna 2021: 218 hlöä, vuonna 2020: 224 hlöä), 72,7 % henkilöstöstä. Henkilöstö jakaantui seuraavasti; opetushenkilöstö 218 hlöä (70,8 %), hallinto- ja toimistohenkilöstö 53 hlöä (17,2 %) ja tilapalveluhenkilöstö 37 hlöä (12,0 %). Suunnitelman mukaan Sataedun henkilöstömäärä on vuoden 2024 lopussa noin 300 ja suunnitelmakauden lopussa 290–280 henkilöä.

6. Investoinnit

Sataedun investointien määrä arvioidaan varsinaisen talousarvion valmistelun yhteydessä. Kiinteistöjen osalta lähivuosina tulee selvästi laajempia investointeja kiinteistöstrategian mukaisesti, vuonna 2023 kiinteistöinvestointien määrä kasvaa ja tulee olemaan korkeimmillaan vuosina 2024-2026.

7. Tuloslaskelmaosa

	Tilinpäätös 2021	Tilinpäätös 2022	Talousarvio 2023	Talousarvio 2024
Toimintatuotot				
Myyntituotot	23 940 484,79	25 098 482,35		
Tuet ja avustukset	871 174,27	1 182 065,07		
Muut toimintatuotot	899 423,40	1 132 073,79		
	25 711 082,46	27 412 621,21	26 325 000	28 635 000
Toimintakulut				
Henkilöstökulut	-18 051 405,54	-17 709 973,56		
Palvelujen ostot	-3 295 020,97	-4 035 145,44		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 874 598,90	-2 743 802,65		
Muut toimintakulut	-1 226 554,32	-1 244 973,53		
	-25 447 579,73	-25 733 895,18	-24 795 000	-27 135 000
Toimintakate	263 502,73	1 678 726,03	1 530 000	1 500 000
Rahoitustuotot ja -kulut				
Korkotuotot	31 170,69	25 067,21		
Muut rahoitustuotot	85 370,97	4 853,32		
Korkokulut	-1 618,91	-1 717,13		
Muut rahoituskulut	-60 876,97	-104 059,46		
	54 045,78	-75 856,06	-30 000	-30 000
Vuosikate *)	317 548,51	1 602 869,97	1 500 000	1 470 000
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunn. mukaiset poistot	-1 517 939,87	-1 558 893,07	-1 550 000	-1 520 000
Arvonalentumiset	-430 848,84	0,00		
Tilikauden tulos	-1 631 240,20	43 976,90	-50 000	-50 000
Poistoeron lisäys (-)				
Poistoeron vähennys (+)	48 489,24	48 489,24	50 000	50 000
Varausten vähennys (+)	203 286	0		
Rahastojen vähennys (+)				
Tilikauden ylijäämä	-1 379 464,97	92 466,14	0	0

*) sitova taso